

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill. Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.	Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ÁVÉD JÁKÓ. Munkatársak: Dr. Mayer Ödön és Balla István. Kiadó: PAPP GYÖRGY	Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz. Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében. Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltnek.
--	--	---

A két Béla.

Talán nem egészen a véletlen dolga az, hogy azok, kik egy hosszú életben egymás mellett lelkük egész erejével és melegségével a magyar nemzeti kultúra előbbrevitelének nemes munkáján fáradoztak, ugyyszólva egyidőben jussanak életük egy-egy nevezetes fordulópontjához.

Hiszen akik együtt kezdik pályafutásukat s a nemes versenyben kitartanak, útjuk imitt-amott elágazhatik, de egy időben kell, hogy a kijelölt pálya egy-egy fordulópontját elérjék s az elismerés egy-egy nyilvánulását találják.

Igy kellett, hogy ez történjék Biró Béla apátkanonokkal, kolozsvári plebánossal és Cserni Béla dr. gyulafehérvári főgimn. tanárral is; Biró Béla 1839. máj. 20-án született és 1863. aug. 9-én szentelték pappá, Cserni Béla dr. pedig 1842. aug. 12-én született és 1862. jan. 3-án nevezték ki a helybeli rkath. népiskolához tanítónak. Biró az 187⁰/₁-ik tanévben lépett mint igazgató a helybeli rkath. főgimnázium szolgálatába és Cserni az 187¹/₂-ik tanévben lett ugyanott gimn. tanárrá. Biró 1882. decz. 24-ikén igazgatói állásáról ugyan lelépett s az igazgatótanács és a státus referensévé lett, de azért főfoglalkozását most is a gimnáziumok ügyei és vezetése képezték s így Csernivel még mindig együtt működtek és ez egészen 1890. okt. 16-ig tartott, mikor Birót a kolozsvári hívek plebá-

nossá választották. Biró azonban ezen minőségében sem szűnt meg a tanítás ügyével foglalkozni s részint mint plebános a saját iskolában fejtett ki erős munkát, részint mint az igazgatótanács iskolai bizottságának tagja tovább folytatta a gimn. tanítás terén a Csernivel való párhuzamos munkásságot.

A véletlen-e tehát az, hogy tevékeny munkásságuk közepette mindketten majdnem ugyanazon időben jutnak életük egyik nevezetes fordulópontjához? A véletlen-e az, hogy a Státus Cserni Béla drt. meleg elismerésének nyilvánítása mellett a státus szolgálatában eltöltött 40 év után éppen abban az időben nyugalmazza, a mikor Biró Bélát, a nagyon szeretett buzgó lelkészt és tanügyi munkást kolozsvári hívei pap-ságának és kulturmunkásságának 40-ik évfordulójakor lelkesen ünnepelek?

Mind a ketten a magyar nemzeti művelődést szolgálták első sorban s szolgálták azzal a lelkesedéssel, melylyel az 50-es évek politikai nyomását érző lélek szolgálhatja a szabaduló nemzet törekvéseit, akkor, mikor azt teljes szabadsággal s a veszély érzése nélkül teheti és szolgálták avval a csodás lelkesedéssel, mely magasan lobogtatja az idealizmust és semmibe sem veszi a megfelelő anyagi jutalmazást. Szolgáltak azzal a lelkesedéssel, a mely nem ismer sem fáradságot, sem pihenőt, sem akadályokat.

Ezután pedig a várost és annak társadalmát

szolgálták. Úgy szolgálták ennek a városnak az érdekeit, mint a szabad és művelt polgárokhoz illik. Nem kerestek érte anyagi hasznot s nem vártak érte elismerést és kitüntetést. Feláldozták a társadalmi együttélés ápolásaért mindenüket, a mivel rendelkeztek s nem arrógták maguknak azt, hogy a társadalom megbámulja őket. Nagyzás és érdek nem hajszolta őket munkálkodásra, hanem egyedül csak az a kötelelességérzet, hogy használjanak.

Ez az oka, hogy a társadalmi életben soha meg nem sértődtek és soha senkit nem sértettek és hogy városunk egész társadalma a legelsőktől a legutolsókig meleg szeretettel és tisztelettel, belső becsüléssel és vonzalommal viselkedett irántuk akkor is, mikor itt voltak s akkor is, mikor egyikük innen eltávozott.

Nagyitunk-e az elmondottakban? Nem! A ki hinni nem akarja szavainkat, nézze végig az ötvenes évek gimnáziumának a leégés állal s az idegen tanerők során létesült anyagi, szellemi és hazafiui érzelmi szegénységét és azt a munkát és törekvést, melylyel a hetvenes évek a két irányu csorbát az alapok szegénysége mellett is köszörülni kívánták. Nézze végig az irodalmi törekvéseket és a társadalmi mozgalmakat, melyekben az akkor működő tanárok s köztük Biró és Cserni tekintélyesen szerepeltek. Nézze meg Birónak és Cserninek társas életét s az eredményeket, miket a referens Biró a gimnáz-

T Á R C Z A.

Varga János megházasodott.

Írta: K. Simó Ferencz.

Édes, jó Szülőanyám! Már bizony jó pár hónapja annak, hogy az ispán urék Juliskáját haza hoztam feleségül. Eleget is busultunk azon, hogy kelmed édesanyám nem lehetett itt az esküvőn, úgy éreztük, hogy valami hiányzik a boldogságunkból. Olyan szép volt az esküvő. Teli volt az egész templom, eljött oda a jegyző úr, meg a tiszt úr, leányával és annak vendégeivel. Míg a tiszteletes urat vártuk, ők mindig beszéltek. Mondták, hogy milyen kedves ez a falu, csak hogy kár, hogy olyan sáros az aszfalt itt! A tiszteletes úr olyan szépen beszélt, hogy mindenki sirt, mikor felém fordult s azt mondta: Te férfi vagy, szeresd, s védelmezd azt a nőt, kit magaddal viszel az élet útjára! Én is majdnem elkezdtem sírni, soha sem hittem volna, hogy a tiszteletes úr ilyen komolyan tudjon beszélni.

S azóta éldegélünk ketten. Tudja anyám, mindenkinek a maga asszonya a legszebb és a legjobb a világon — azt szokták mondani.

De hogy olyan asszony legyen még, mint az én Juliskám, ezen a széles világon, az teljesen lehetetlen-ség.

Mikor látom korán reggel az udvaron a libák meg a csirkék között, azután meg mikor a virágait öntözi, hát azt mondom magamnak: János, Jánas, — téged az Isten nagyon szeret, hogy ilyen anyát és feleséget adott neked!

Hát még mikor az ebédet vagy vacsorát behozza, leteszi a tálat az asztalra, s oda jön hozzám és azt mondja:

— Behoztam az ételt, gyere enni édes kis uram! Hát mondja anyám, van a földön még egy ilyen édes, jó asszony?

Most már megírhatom anyámnak, hogy az ispán úr, mikor megkértem Juliskát, nem akart mindjárt beleegyezni. Tudja Isten miért, jobban szerette volna a szomszéd bérlőt, ha elvette volna Juliskát.

Pedig mondtam is neki, nekem olyan jó bizonyítványt adtak a képesítőn, a milyen kevés embernek van. De hát az ispán úr szíve inkább húzott a bérlő felé. Sirt is eleget e miatt Juliska. Szerencsénkre az öreg postamesterné a mi pártunkra állott s azt mondta az ispán úrnak:

— Én ismerem a tanító úr anyját. Aria a derék öreg asszonyra az ura mindenét rámerete hagyni, hát a fiára az úr is rábizhatja a leányát.

Az ispán úr engedett is ezekre a szavakra. De nekem azt sugta a postásné, hogy meg ne mondjam valakinek az esküvőig, hogy az anyám mindene én vagyok. Esküvő után láttam, hogy a postásné nevetve mond valamit az ispán úrnak, az meg megrázta a fejét. Kérem: Mi baj, apám uram?

Mondja ő:

— Nő fiam, vigyázz, hogy ki ne fogjon az asszonyi nép tarjadt is!

Igy volt az.

A vizsgákon szerencsére túl vagyunk. Itt volt az új tanfelügyelő úr. A ki a lapokban szerelmes verseket szokott írni, meg soha sincsen nyugta. Hol itt van, hol ott van, de mindig mozog, mintha nem lenne más dolga. Nekem anyám, bizony nem tetszett sehogy ez az ember, olyan fiatal, kipomádézott ugrifüles ember, nem az a derék, komoly öreg úr, mint a régi tanfelügyelőnk volt. Mindjárt az első vizsgára betoppan. Fel-

tette az orresiptetőjét, körülnézett, s azt kérdi tőlem:

— Ki az a szép asszonyka ott az ajtóban? Mondom neki, hogy az én feleségem. — Ah, gratulállok, mondja ő.

Már ezt sem szerettem hallani.

Elkezd egyik fiu felelni, s épen Szent István koronáját feleli.

Azt kérdi a tanfelügyelő úr tőlem: — Honnét szerezte?

Kérem: — Szent István a koronát?

— Nem, maga azt a csinos teremtetst.

Mondtam, hogy nemrég nősültem itt a faluban.

Hát a vizsgán könnyen tul estünk, mert a tanfelügyelő úr oda sem figyelt, hogy a gyermekek mit mondanak, hanem folyton hozzám beszélt. Stkérdezett mindenfelet, a mi nem tudom, hogy miért érdekélte. Hogy nem szoktam-e én a városba menni, meg hogy nem volna-e kedvem nagyobb faluba menni tanítónak.

Ebédén is nálunk maradt a tanfelügyelő úr, pedig hívta a tiszt úr is, meg a jegyző úr is. Ő azt mondta, hogy legjobban szeret a kollegájánál lenni.

Ebéd után Juliskával a kertbe mentek járkalni. Hát egyszer látom hogy Juliska erősen hadakozik a kezével, s haragosan mond valamit. A tanfelügyelő, úr pedig a kocsisnak kiált, hogy fogjon be, mert indul.

Kezet sem adott a bucsuzásnál, kijelentette, hogy a gyermekek nem tudnak semmit, s gondja lesz rám!

Én bámulva néztem utánna. Juliska pedig vállamra hajtotta édes szép fejét, s szomorkásan azt mondotta nekem:

— Örülj, édes uram, hogy haragudott a tanfelügyelő!

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ az egyedül elismert kellemes izü természetes hashajtószer.

ziumok haladására és a végén Cserni a tudomány és az alsófehérmegyei régészeti társulat elönyeinek előmozdítására elért.

És ha ezeket végig nézte, nem fogja senki állítani, hogy hizelgő képet festettünk róluk, hanem a képet halványnak fogja találni.

Ha valakinek eszébe jutna, hogy azt állítsa, hogy ezek az elért eredmények nem világesemények, sőt még csak nem is országos jellegűek, hanem inkább helyi érdekűek, azt feleljük, hogy bizony láttunk mi már ezeknél kisebb eredményeket is országos jellegűvé tenni, de különben is az országos jó eredmények, helyes vidéki munkálkodás és eredmények nélkül létre nem jöhetnek s csak a vidéki emberek lelkesedése és buzgósága lehet alapja a nagy nemzeti eredményeknek és nekünk vidéki lapoknak azért kötelességünk méltatni azokat, a kiket a közelebbi érdekelt társadalom és hatóság a Biró Béla apátkanonok és Cserni Béla dr. nyug. gimn. tanár érdemes élete és munkálkodása alaján ünnepel.

A bizonyítvány gyártók.

Irta: **Papp Ferencz.**

Kolozsváry Dezső volt honvédelmi miniszternek egy rendeletét szellőztette a napokban a sajtó.

Megtiltja a nyugalmazott katonatiszteknek, hogy katonai előkészítő iskoláknál, mint előadók, tanárok működjenek.

Okos rendelet volt, de még okosabb lett volna, ha nem áll meg a fele uton, hanem egészen végez velük.

Mert hát különös iskolák ezek. Itt nyerhet az ifjú ember jogot az önkéntességhez, bárha semmi joga sincs ahoz.

A véderő törvény világosan megjelöli a képzettséget, a mely az önkéntesi joghoz szükséges, s az vagy gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi, illetve nyolcz osztály, vagy a kereskedelmi iskolai, középipartanodai végbizonyítvány, avagy tanítói oklevél elnyerése.

S bizony hosszú az út, amelyik ahoz a joghoz juttatja az embert.

Dehát nem azért vagyunk mi jogász nemzet, hogy ne csinálnánk minden törvény alul kibuvót.

Az előző kormányok szíves jó indulatából vállalkozó szellemű katona és czibil úrak csináltak olyan iskolát, hogy az önkéntességhez való jogot meg lehetett szerezni — pénzért. Hogy aztán ismereteket szerezhet e az ifjú ember, azzal sem az intézet sem az ifjú úr nem törődik.

A vállalkozó eléri a célját, mert pénzt kap, az ifjú úr is eléri a célját, mert nem lesz komisz baka, s nem kell udvart söpörni.

Hát hiszen ez mind rendben volna, csak hogy undorító kijátszása ez a törvénynek, s rendellenes mentsvára az iskola kerülő úrfiaknak, a kik négy elemivel is elérik a céljukat s menekülnek a katonai élet küzdelmeitől, a melynek ugyancsak erős része jut a nálánál sokkal képzettebb iparos vagy kereskedősegédnek.

S mindez miért? Azért, mert van pénze arra, hogy egy schwindel coursban részt vehessen.

Igazságtalanság, undorító dolog maga a cél, a vállalkozás, de még undorítóbb, hogy ahoz jogot ad a kormányzó hatalom.

Hála Kolozsváry volt h. miniszternek, hogy a katonatisztek eltiltotta ezektől az intézetektől, de munkája fél munka. A hadseregnek nem úrfiakra van szüksége, hanem katonákra, az önkéntességi kedvezmény pedig nem tudatlanok, iskolakerülők joga, hanem az ismeretek jutalma, elismerése. Kedvezmény a tudományos pályára készülő ifjunak, hogy pályájától a hosszú katonáskodás alatt ne vonassék el.

Külömben csunya játék folyik szép hazánkban általában a magánintézetek fogalmával.

A kinek fiacskája képtelen a tanulásra, s a nyilvános intézetekben nem boldogul, azt elviszi a papája holmi aranyos czégtébláju magán intézetbe, s aztán igaz, hogy sokba kerül, de érettségit tesz, s aztán jogász is lehet belőle. Talán ebből a szempontból indulnak ki a vállalkozó urak, mikor azt akarják elhíttetni, hogy szükség van ezekre a magán intézetekre. Ezt ugyan alig hiszi el valaki, mert hála Istennek van nyilvános intézetünk elég, egyik mintább mint a más. A kékvérűeknek pláne külön internátust is állított egyik minister.

A vagy talán olcsóbb volna? drágább bizony az

akármelyiknél, de pénzért aztán valóságos érvényű bizonyítványt adnak s ezt másutt nem lehet kapni.

Szomorú dolgok ezek: szemérmetlen üzlet, s üdvös munkát végezne az új kultuszminiszter, ha bevégezné a mit Kolozsváry elkezdett, s becsuktná ezeket a bizonyítvány áruló boltokat.

Szövetkezeti gabonarak-tárak.

A gabonaeladások körül az utóbbi években oly sok visszaélés történt, hogy azokat pusztá kézzel tovább nézni nem lehet, meg kell tehát menteni különösen a kis gazdát a gabonauzsorától s e czélra csak egyetlen eszköz áll rendelkezésünkre: a szövetkezeti gabonarak-tár.

Az a gabonarak-tár, a melybe a kis gazda bármely pillanatban beszállíthatja gabonáját, a melyre olcsó kamat mellett csaknem az értékig kölcsönt kaphat, a melylyel a visszafizetés kötelezettsége nélkül fedezheti leg-sürgősebb szükségleteit, s így nem kénytelen uzsorásokhoz fordulni s a mely gabonarak-tári intézményeknek segítségével az is élvezi a nagybani eladás előnyeit, a ki csak néhány mázsa gabonával rendelkezik. Hogy minő nagy előnyök ezek, azt csak azok tudják kellőleg méltányolni, akik látják, tudják, hogy minő nehézségekkel kell a kis gazdának küzdenie, míg gabonája után pénzt lát, a kik tudják, hogy a kis gazda kizárólag a helyi piacz esélyeinek van kitéve, a melyet gyakorta csak egy vagy két gabonakereskedő ural s a kik mai nap már az árakat egymás között szokták megállapítani, a melyáron vagy adja a gazda terményét vagy ha nem adja, esetleg kénytelen nagy távolságokra haza visszaszállítani, mert nincs más vevő, a ki azért a tisztességes árt megadná.

A hitelszövetkezettel kapcsolatos gabonarak-tár tagjainak egészen más a helyzetük. Ha a gabonarak-tárba beszállítja buzáját, tengerijét stb. annak minősége megállapítatik s a folyó árnak igen magas hányada részére előlegként kifizettetik. Következik azután a beszállított gabonaféléknek egalizálása és tisztogatása s ezen eljárások segítségével a beszállított összes gabonafélékből egy minőség állítatik s becsáttatik forgalomba. Ilyen módon minden gabonarak-tár több ezer métermázsa buzát becsáthat piaczra egyszerre s így a legnagyobb fogyasztókat szerezheti meg vevő gyanánt közvetítők kizárásával, tehát a legmagasabb árakat érheti el árujáért. De sőt módjában van a kedvezőbb árviszonyokra várakozni is. Ellenben a kis gazda a maga néhány mázsa buzájával semmiesetre se keresheti fel az elsőrangú fogyasztókat, a nagy malmokat s az ő buzája míg idáig eljut, 3—4 kezen is átmegy, a melyek mindegyikén megragad valami, a mivel azonban a buza ára nem lesz magasabb, mert az ilyen szedett buzáért sem fizet a nagy malom magasabb árakat, mint az egy magtárból kikerültért s így természetes, hogy az, a ki csak egy néhány mázsa buzát ad el, 40—60 fillérrel mindig alacsonyabb árt kap, mint az, a ki vaggonszámra adhat el.

Ezek a hasonló érvek teszik ajánlatossá a szövetkezeti gabonarak-tárak létesítését, a minők különben ma már jelentékenyebb számban létesülnek is az országban s kívánatos, hogy a jövőben még fokozottabb számban létesüljenek, mert csak akkor majd, ha nem lesz kénytelen a gazda aratás után mindjárt piaczra dobni az áruját, fog annak ára emelkedni s fognak az árak egész éven át méltányosan kiegyenlítődni.

Az országos központi hitelszövetkezet közreműködésével s a földmivelügyi minisztérium támogatásával a folyó évben nem kevesebb mint 25 szövetkezeti gabonarak-tár kezdte meg működését. Ezeknek létesítése, fenntartása, kezelése sokkalta kevesebb nehézségbe ütközik, miként azt hinni lehetett. Hogy e tekintetben is téjékoztassuk olvasó közönségünket, ösmertetjük alábbiakban az écskai szövetkezeti gabonarak-tárt.

Az écskai szövetkezeti gabonarak-tár a Bégaesatorna mellett épült, a mennyiben gabonájának elszállítására az olcsóbb vízi utat kívánja felhasználni. Az épület egyszerű téglafal s deszkapadozatból áll, melynek felszerelése néhány gabonatisztító-rostából, konkolyszórából és mérlegből áll. Körülbelül 100 vagon gabona befogadására alkalmas. Az épület összes berendezésével 15000 koronába került s ebből 10.000 koronát segélyként az állam engedélyezett. A raktár a berakott gabona után külön rak-tári díjakat nem szed, hanem a felmerülő költségek az üzleti év végén lesznek megállapítva s a beraklázott gabona minden métermázsájára szétosztva. A tisztítás és egyenlítősi költségek mázsánként a 30 fillért el nem érik.

A raktár az egyes gazdák gabonáját nem kezeli külön, hanem azt összekeveri s egy minőséget csinál abból. Előzetesen természetesen megállapítja a gabona minőségét s e szerint könyveli azt el, mert természeté-

sen az osztozkodás sem egyenlően történik, hanem ott is figyelembe lesz véve, hogy ki hány kilós smilyen minőségű buzát hozott be. Legérdekesebb azután, hogy a raktár egész ügykezelését s a szövetkezeti tagok sorából választott egyszerű falusi gazda igazgatók végzik az elnök felügyelete és ellenőrzése mellett, a mi a mellett bizonyít, hogy az ilyen szövetkezetek, illetőleg gabonarak-tárak vezetésére minden írástudó, józan gondolkodású parasztember képes s így annak vezetése és kezelése egyáltalán nem ütközik nagy nehézségbe, miként azt általában hiszik.

Ez tehát az écskai szövetkezet, a melynek példája a maga egyszerűségével bizonyára követőkre fog találni. Vajha találna is minél többet, mert az értékesítés ezáltal egy hatalmas lépéssel haladna.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár. 1903. december 10.

— **Nyugdíjazás.** Az erd. rkath. státus dr. Cserni Béla gymn. tanárt a következő irat kíséretében nyugdíjazta: „Részünkről megragadjuk az alkalmat dr. Cserni Bélának nyugdíjbamenetelekor hosszas szolgálataért köszönetünket nyilvánítani s kifejezni, hogy ő annak a tudománynak, a melynek munkásul állott, tanúsított buzgóságánál fogva jó egészségben még sok hasznos szolgálatot tehet és kétségkívül fog is tenni.” Cserni dr. 40 éves munkásságát, azt is a mi hivatalos volt s azt is a mi nem volt hivatalos, városunkban s ennek javára fordította s remélhetjük, hogy élete további folyamatát is városunk előnyére használja fel. Ugy legyen.

— **Biró Béla ünneplése.** A kolozsvári hitközség szeretett plebánosát Biró Béla apátkanonokot f. hó 7-én papságának 40 éves fordulóján azzal lepte meg, hogy diszkozyulést tartván nemcsak beszédekben emlékezett meg kitünő érdemeiről, hanem értékes pásztorbot és aranykelyhet ajándékozott neki, azután pedig nagy bankettet rendezett, melyen 150-en vettek részt. Az ünnepléshez hozzájárult Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök is azzal, hogy az ünnepeltet pápai praelatussá nevezetvé ki, a kinevezési okmányt a diszkozyulésre a főgondnok kezeihez megküldötte. Biró Béla kitüntetésére városunkból is, hol élete javát töltötte, többben gratuláltak.

— **Kinevezés.** Vadasdy Lajos dr., dévai kir. törvényszéki jegyző az abrudbányai járásbíróshoz albiróvá neveztetett ki.

— **Székelyhídy Viktor,** a ki a vármegyei gazdasági egyletnek titkára és vármegye filoksza biztosa volt, decz. 3-án mindkét állásáról lemondott. Mindkét testület, melyet közel 10 évig buzgóan szolgált, elismerést és köszönetet szavazott munkásságáért és utóbbi állását illetőleg 6000 korona végkielégítést kap. Első állásában ideiglenesen Zalányi Géza vármegyei aljegyző, második állásában pedig ugyancsak ideiglenesen br. Bánffy Kázmér vármegyei főjegyző helyettesíti.

— **Lelkész beiktatás.** Vizaknán Inceze Lajos t választották meg első lelkésznek s nov. 18-án és 22-én iktatták be hivatalába. Küldöttség ment elébe Kiskapusra s itt is és Vizaknán is üdvözlő beszédek mondottak. Banderium vezette be a menetet a városba, melynek házai fel voltak lobogózva. A lelkészlak előtt diszkapu volt s itt Ambrus Károly polgármester üdvözölte az új lelkészt, a ki válaszában fogadta, hogy lelkész működésében a humanizmus fogja vezetni. Este bankett volt. 22-én volt a templomi ünnepély, mikor is szép és hatásos beszédével meghódította hallgatóit.

— **Halálozás.** Reznek István, a néhai pénzverde volt kincstári orvosának öcse, ki nem rég bátyja az orvos után oly szép örökséghez jutott és a ki különös ember volt, f. hó 4-én meghalt.

— **A pellengér.** Némely embernek és lapnak az a szokása van s ez főleg politikai irányban érvényesül igen sokszor, hogy az ellenzékiről vagy a szabadelvűségről vagy egyéb társadalmi dolgokról is, mert ellenkező nézetben van, minden rossz dolgot, a mi csak azzal némi vonatkozásba is hozható, annak rovására elmond vagy összeír s aztán azután egyes emberek neveit oly módon hozza az elmondottakkal összefüggésbe, mintha azt a szándékot áruhá el, hogy mivel felfogása szerint ezzel a politikai vagy társadalmi meggyőződéssel az illetőnek állása össze nem fér, hát figyelmen kívül teszi az illetőre a hallgatóságot vagy olvasókat azért, hogy megjegyezzék maguknak s esetleg óvakodjanak tőle. Más szóval mintha azt mondanám, hogy a szabadelvűség ilyen meg olyan rossz irányzat s nyomban reá azt mondanám, hogy X. Y. plebánosról jegyezzük meg, hogy a szabadelvű párt elnöke. — Hát ez az eljárás egyér-

telmű a pellengérezéssel akár milyen irányzat vagy meggyőződés ellen szól is az és igazságtalanság, mert úgy tudjuk, hogy miként az ellenzékiiség még nem feltámadás vagy lázadás az uralkodó politikai viszonyok ellen s valamennyi ellenzéki férfiú nem mindenben egy és ugyanazon gondolkozású, úgy a szabadelvűség sem feltámadás a vallás ellen s nem mindenkinél jelenti azt, hogy a szabadelvű pártnak minden meggyőződésével és tényével ért egyet. És ezt az eljárást nem szabad a társadalomba bevinni, a) mert ezélézata nem tiszta, b) mert erőszakkal senkit sem lehet más meggyőződésévé tenni, c) mert erőszakolni a másféle meggyőződésre térést senkinek sincs joga s d) mert a megbomlott társadalom még bomlottabbá lesz.

— **Anagyenyedi ev. ref. püspöki hitközséget** az újabb alkotmány értelmében f. hó 28-án kebelezik be a nagyenyedi egyházmegyébe.

— **Reflexio.** A varju egyszer a keresztre szállott s az emberek köszöntését a maga érdemeinek tulajdonította. Valaki felszólalt az ipariskolából elmenő gyermekek lármája ellen s mivel a következő napon a gyermekek hazamenetelekor rendőrt látott az iskola előtt állani, urbi et orbi hirdeti, hogy annak érdeme őt illeti. Az a valaki nagy tévedésekben van először azért, mert azok a tanoncok egy cseppel sem csinálnak nagyobb lármát, mint a minőt akármelyik elemi iskola növendékei csinálnak s másodszor azért, mert az a rendőr az igazgató intézkedése folytán már több év óta sétál a tanulók haza menése előtt. Természetesen néha-néha megfélekedeznek erről a feladatukról, de nem is kíváncsi, hogy a rendőr a paedagógiában erősen és állandóan előtérbe nyomuljon.

— **A „Vöröskereszt” választmánya** f. hó 8-án elhatározta: a) hogy helyben a katonai és civil orvos urak szíves közreműködése mellett betegápolókat és ápolónőket képeztet ki; b) hogy a szegényeknek a karácsoni ünnepekre 600 koronát oszt ki és c) hogy a jövő évi kiosztás költségeinek fedezésére 1904. február 1-én jótékonyezélú egyszerű tánczestélyt rendez. A pénz-kiosztásra és a tánczestély rendezésére a bizottságba felkérte: Ávéd Jakóné elnöknőt, özv. Glück Mór-né, Fröhlich Gyuláné, Cirlea Jánosné, dr. Csubry Bonifáczné és Fogarasi Jánosné választmányi tagokat.

— **A gyulafehérvári „Malbisch Arumim”** szegény gyermekeket felruházó-egylet f. hó 13-án délután 1/23 órakor az izr. hitközség új imaházában felruházó ünnepélyt tart. Az ezen ünnepélyre szóló meghívón a következő mottó olvasható; Mottó: „Adj az Övéből, mert te és mindened az Övé vagy!”

— **Deák estély.** A Bethlen-kollégium ifjusága 1904. január hó 16-án tartja meg szokásos diák-estélyét. A rendező-bizottság már megalakult: elnökéül Lázár István tanárt kérték fel. A programm is készen van s a meghívókkal együtt nem sokára az érdeklődő közönség kezeihez fog jutni.

— **A régészeti muzeum gyarapítása.** Az alsófehérmegyei rég. társulat muzeumának a következő tárgyakat ajándékozták: 1. Nagyméltóságu Pitreich es. és kir. közös hadügyminister úr az 1894-ben lebontott középvárkapunak kőfaragványait. A várkapu legelső lakatját (1724-ből.) Egy régi vaságyut. Egy faragványos római oltárkövet. 2. Kozmutza Hermin, es. és kir. hidász főhadnagy úr: Egy lovassági tiszti kard (1873—78-ből. 3. Jäger Tamás kereskedő úr a fejedelmi várkapu lakatját (1600—1650-ből.) 4. Dr. Náthán Bernát városi főorvos úr 16 drb. római ezüstpénzt. 5. Fábián Sándor pápai praelatus és nagyprépost úr 1 drb. ezüstpénzt (Bethlen Gábor-fele 1626-ból.) 6. Deutsch Manó takarékpénztári vezértitkár úr 1 drb. egyforintost. 7. Bavitz Antal káplár úr 1 drb. Rákóczy-fele részpénzt (1604-ből.) 8. Márton Aladár úr 1 drb. régi könyvet. 9. Abrahám András úr egy márvány relief töredéket. 10. Knopf Aladár úr 1 drb. bafor félhuszast (1769-ből.) 11. Burzán Jakab úr 1 drb. érseki ezüstpénzt (1791-ből), 1 drb. muszka rubelt. (1845-ből). 12. Reinl Károly úr 1 drb. schweitzli rézcent. — Az egyleti múzeumi igazgatóság halás köszönetét fejezi ki a felsorolt becses ajándékokért. Szíves ajándékokat a muzeum számára elfogad Dr. Cserni Béla muzeumőr. A muzeum minden szombaton 2—4-ig nyitva van.

— **Epizód Püspök urunk római utjából.** A „Közművelődés” írja: Az alábbi kis történetet egyik fővárosi újság már régebb közölte. Most minthogy meggyőződünk róla, hogy a dolog tiszta igaz, mi is sietünk olvasóinkkal megismertetni.

Majláth Gusztáv erdélyi püspök a mult hónapban Rómában járt. Évenként eljárogat ide s a „Collegium Germanicum-Hungaricum”-ba száll, hol napokon át lelki gyakorlatot végez. Ott találkozott Cziklay Lajos újság-

íróval, ki ügyvivő alelnöke a Budapesti Újságíró Egyesületnek, s a Kath. Hírlapírók Országos Pázmány-Egyesületének. Cziklait kritikus szülői kötelesség szolította az örök városba: a papi pályára készülő kiváló képességű egyetlen fiát Aladárt kísérte a jeles német-magyar kollégiumba, honnan ő csak hosszú hét év multán, dupla doktori kalappal fog visszatérni. Majláth püspök is vitt magával egy jeles ifjút, a szintén abba a kollégiumba lépett báró Vécsey Aurélt.

Azon a napon, mikor a két magyar ifjút beöltöztették a biborszínű talárba (cardinali predesti) abban alapult meg a püspök Cziklayval, hogy Rómából Anconán együtt utaznak haza, harmadiknak társulván hozzájuk a püspök fiatal udvari papja, az udvari káplán úr.

A gróf püspök, dacára annak, hogy főpásztori javadalmán kívül igen tekintélyes családi jövedelem felett rendelkezik, maga a megtestesült szerénység. Különösen ha külföldön jár, úgy néz ki, mint a legegyszerűbb, köpottas reverendájú falusi káplán. A nagyvagyonú s nagykintélyű magyar főpapot senki sem ismerné fel benne. Ez az ismert szerénysége bírhatta arra a gondolatra, hogy már Anconába menet a vonaton arra kérje újságíró társunkat, hogy az utazás tartamára fogadná el ketőjüket — udvari papjaival.

— Ugy-e áll az alkú, kedves Cziklay úr?

— Parancsoljon velem, méltóságod, — felelte emez mindjárt gyanítván, hogy inkognitóban akar a püspök megszállni az anconai vendégfogadóban.

Anconában beszállván a „Viktoria” fogadóba, maga a püspök állította ki a bejelentő cédulát imígyen:

A vendég neve: Cziklay Lajos szerkesztő és két udvari papja Budapestről.

Ennek aztán az lett az eredménye, hogy a mi szaktársunkat egy égő gyertyás díszmenetben kísérték az élelmes pincérek az első emeletre, míg a két „udvari pap” a harmadik emeleten kapott szállást.

A vacsoránál kollégánk ült a diszhelyen, a két udvari pap jobb és baloldalán. A terem minden vendége a magyar urakról sutlogott s aligha nem azon töprenkedtek, hogy mégis Dárius kincsével bíró országnak kell lennie annak az Ungheriának, hol a szerkesztőnek oly módja van, hogy két udvari pappal utazhatik. Ez talán még a londoni „Times”-tól sem telik.

A cechet természetesen, az öregebb udvari pap fizette.

— **Köszönetnyilvánítás.** A vöröskereszt-egyesület helyi választmányának elnöksége köszönetet mond Oppenheimer Leontin urhölgynek azon szívességeért, hogy a zeneiskolájával rendezett működvelői előadás tiszta jövedelméből a választmány ezéljaira 60 kor. 30 fillért juttatott.

— **A babona.** Abrudbánya vidéken meghalt egy öreg asszony, akit szomszédai boszorkánynak tartottak és hogy haza ne járjon sirjából, szívét átszurták. A száját vasdarabokkal töltötték meg és a holttestet megfordítva tették a koporsóba, t. i. hátával felfelé. A hatóság vizsgálódik.

— **A 10 koronások vége.** A Magyar-Osztrák bank a tíz koronás bankjegyekét, melyeket könnyen lehetett hamisítani, bevonja. Az új bankóból a jövő évben 16 milliót fognak kibocsátani s a bank a maga rajzolóit bizta meg a tervekészítéssel, kiknek az lesz feladatuk, hogy olyan bonyolult sápot készítsenek, hogy ne lehessen utánozni, a miben mi a fotográf-készülékek fénykorában kételkedünk.

— **A 3-ik korosztálybeliek nem nőülhetnek.** Egy belügyminiszteri rendelet arról értesíti közzhírrététel végett a hatóságokat, hogy az 1880. évben született azon hadkötelesek, akiknek a f. évben utójára kellett volna sor alá állaniok, de a fennálló politikai viszonyok miatt sor alá nem állhattak, f. évi december hó 31-ig engedély nélkül nem nőülhetnek.

— **Pótvásár Tövisen.** A megyeszerzte uralkodó szarvasmarha-betegség miatt úgy, miként egyebütt, Tövisen sem tartottak a maga idején állatvásárt. Hogy a község forgalmában jelentős szerepet viselő vásár még ez évben pótolható legyen, Tövis község előjárósága f. é. decz. 21—22 napjaira kérte a pótvásár engedélyét a belügyminisztertől.

— **Körjegyző-választások.** A metesdi körjegyzőségben Csizmás János választatott meg körjegyzőnek. F. hó 14-én Buzásbocsárdon, f. hó 15-én Alvinczen lesz választás.

— **Vásár Balázsfalván.** A f. hó 3-án tartott balázsfalvi állatvásár meglepő szép eredményt mutatott fel. Közel 6000 drb állat, főképp szarvasmarha és ser-

tés hajtattott fel. Élénk forgalom keletkezett, melyben tömeges eladások történtek magas árak mellett.

— **Ne mulasszák el** a közvényes és csuzos betegek a hírneves Zoltán-fele kenőcsöt használni, mert e páratlan kitűnő szer még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek és különböző szereket, gyógyfürdőket eredménytelenül használtak pár nap alatt gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógyszer-tárában, üvegenként 2 koronáért Budapesten.

— **Az olasz bort** hatványozott mennyiségben szállítják Fiumén át Magyarországra. Ugy látszik a híres hazafiak félnek a borvám klauzula megszűnésétől s ennek ez idő szerint való fennállását felhasználva hosszú időre akarják ellátni magukat olcsó borral, melyet azonban a magyar közönségnek jó drágán és hazai termés ezimen szoktak csupa hazafiságból eladni. A jó hazafiak így szokták megkárosítani a magyar agrikultúrát.

— **Új gyárak.** Innen is, onnan is jó egy-egy újabb gyári vállalat alapításáról hír, ami a legjobb bizonyítéka annak, hogy a gazdasági válság által megbénított vállalkozó kedv lasankint újra éled. A fejérmegyei Velencei községben, mint a „Gazd. Tud.” írja részvénytársulat alakul Meszlény Pál orsz. képviselő vezetése alatt 800.000 k. alaptőkével avégre, hogy az odaváló Amagőzmalmat megvegyék és malátagyárral kibővítsék. Teleki József gróf tetélni birtókos czukorgyárat szándékozik létesíteni, minthogy eddigelé sem Pest, sem Bács megye területén ilyen gyár nincs. Békéscsabán is részvénytársaság alakul Lukács György békésmegyei főispán vezetése alatt 400.000 k. alaptőkével, a végre, hogy megszerezzék és megnagyobbítsák a Rész és Purjesz czég békéscsabai butorgyárat. A földművelési miniszter támogatásával lencsalmafőző-és kikészítő telepet akar létesíteni Rotter Henrik römerstadti len-és kenderkereskedő az Alsó-Csalókőzbeu. Ellenben nem csinálja meg a bécsi Fakereskedelmi rt. a Dolnji-Miholjácson tervbe vett fűrészgyár. A szombathelyi Pohl-fele gépgyárat vasöntővel bővítik ki. kismartonban pedig részvénytársaság van alakulóban, mely mintegy 1000 munkást foglalkoztató foró-és szövőgyárat akar létesíteni. A terv iránt angol gépgyárakon kívül a Magyar agrár és járadékbank is érdeklődik.

— **Villamos világítás a vidéken.** Vidéki városaink egyre-másra térnek át a villamos világításra s a most folyó év különösen gazdag volt e tekintetben. Újabb híreink a következők: Nagykovács város villamos világítására nézve a város világításügyi bizottsága a Magyar Schuckert-művek rt. ajánlatát javasolja elfogadásra, mely megfelelő évjáradék és 50 évre biztosítandó kizárólagossági jog ellenében hajlandó felépíteni a mintegy 450.000 Krba kerülő központi telepet. — A besztércze bányai központi villamos telep építésére és üzemviteli bérletére vonatkozólag Besztércze bányai város elfogadta a Ganz és társa vasöntő és gépgyár rt. ajánlatát. — A Magyar Schuckert-művek rt. ajánlatot ad be Zilah városához, a városnak 250 izzó és 6 iv-lámpával ellátandó villamos közvilágításának berendezésére. 50 évre szóló kizárólagossági jogot kér, mely időre a város tőketörlesztése és kamatba évente 1000 K.-t fizetne, ellenben 5%-kal részesednék a magánvilágítás nyereségében és ezt a részesedést a vállalat évi 3500 K. minimummal garantálja. — Esztergom város villamos világítása dolgában a belügyminiszter jóváhagyta a város és a Ganz és társa vasöntő és gépgyár rt. között létrejött szerződést. — Petrinja pozsegamegyei város deczember 31-iki lejáratú pályázatot hirdet a villamos világításnak berendezésére. — Nagyvárad városában decz. 16-án kezdik meg az utcáknak villamos világítását.

— **A „Tanító Sorsjáték”** huzása, mint hivatalosan értesítenek bennünket, deczember 23-án visszvonhatóanul meg fog történni. A sorsjegyek tekintettel arra, hogy a főnyeremény 30.000 korona értékű gyémántkészer s a többi 999 nyeremény is mind nagybecsű értéket képviselnek és hogy a sorsjáték tiszta jövedelme a tanítóegyletek jótékony intézményei s a „Budapesti Újságírók Egyesülete Segítőalapja” javára fordítanak, igen kelendők s ma már nem sok sorsjegy vár eladásra. A sorsjegyek minden dohánytőzsdében kaphatók, ára 1 korona. —

— **Az „Erdélyi Oltáregyesületi Lap”** 4-ik száma a következőket tartalmazza: Dr. Prohászka Ottokártól: A mit mindig jó tudni. — Fausztinusztól: Szep-lőtelen fogantatás vagyok. — Dr. Vass Alberttől: Az Oltáriszentség áldozat. — Novotny E. Györgytől: Mária és az Oltáriszentség. — Ceremoniáriustól: Virágok az oltáron. — Dr. Hirschler Józseftől: Egyházi művészet. — Kárpiss Jánostól: Régi történet. — Levél a szerkesztőhöz. — Gyöngyök az Oltáriszentség életéből. — Egyesületeink életéből. — Szent beszéd jegyzetek. — Azon tár-

gyak. — Kérdezősködések. — Különlék. — Halottjaink. Irodalom. A lap belső tartalma komoly és tanulságos, de a mellett élvezetes, irálya tiszta, világos és magyaros. Külső kiállítása a beltartalomhoz illő s dícséri Papp György nyomdájának izlését. Mindenképpen ajánlatjuk a lapot a kath. hívók figyelmébe.

— **A „Nemzeti Könyv”-et** a szerző Veöreös Jenő, ügyvéd, Győrött, most német nyelven adta ki. Címe: „Nationalbuch über die Berechtigung und Ausdehnung der ungarischen Nationalansprüche”. A könyv tudvalevőleg „Legyen világosság” mottojához híven, a nemzeti igények jogosultságát történelmi alapon bizonyítja és 1514-től fogva időrendben, kivonatban, de szövegszerűen idézett törvényekkel és rendeletekkel támogatja. A német kiadásból 700 tiszteletpéldány küldetett Ausztriába és Németországba, úgy Europa minden nagyobb városába a napilapoknak, az európai udvaroknak, nagyobb kaszinóknak, stb. A szerző függetlenségi és 48-as irányban, gondos és készletséggel igyekszik a nemzeti igények kiharmonizálásának hazafias célját szolgálni s a német nagyvilágot a magyar közjogi viszonyokról felvilágosítani. Minthogy a könyv a külföldnek van szánva, ennél fogva jegyzetekkel van ellátva, melyek Magyarország kapcsolatos történelmi és politikai viszonyait megmagyarázzák. A könyv ára 4 kor., kapható a „Pannonia” könyvkiadó vállalatnál Győrött és minden nagyobb könyvkereskedésben. Jelezzük továbbá, hogy sajtó alatt van s jövő héten meg fog jelenni szerzőnek egy újabb politikai és közjogi tanulmánya „Utóirat” a „Nemzeti könyv”-höz címen, mely az újabb politikai és közjogi eseményeket tárgyalja.

— **Gazdátlan nyereségek.** A legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint a Jászv sorsjegyeknél 16600 db. olyan nyereség van, a melyért még nem jelentkeztek, nyilván azért, mivel e sorsjegyek tulajdonosai nem tudják, hogy sorsjegyük ki van már huzva. Így van ez a többi sorsjegynél is és mivel ezek a nyereségek elévülnek, mondhatni, hogy sok millióra menő vagyon pusztul el azért, mert a sorsjegybirtokosok nem elég gondosak és nem jártnak megbízható sorsolási lapot. Ennél fogva, a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hirlap”, a melynek sorsolási mellékletét a Pénzügyi Utmutatót a nagymélt. m. kir. belügyminiszter mint teljesen megbízható szakközlényt, a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlőnyt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen megkapják a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, mely sok hasznos tudnivalón kívül tartalmazza a kezdettől fogva az 1903. év végéig kihuzott, de kifizetes végett bemutatni elmulasztott sorsjegyek, kötvények és záloglevelek hiteles kimutatását, úgy, hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja, ki van e sorsjegye huzva, vagy nincs. A „Pénzügyi Hirlap” előfizetési ára egy évre, a Pénzügyi utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, a mely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba. VII., Kerepesi-ut 44. szám.

— **A „Tuberkulózis”** ez. lap új előfizetést hirdet. Közöljük abból a következőket: Küzdjünk Magyarország legnagyobb ellensége, a tuberkulózis ellen! Tanítsuk meg hazánk minden lakóját arra, hogy hogyan védekezhet a hervadás körjával szemben. Ez lapunk feladata, melyet a Budapesti Szegénysorsú Tüdőbetegek Sanatorium-Egyesülete ad ki, a léghívóbb szakferfiak közreműködésével és a hatóságok támogatásával, a nagyközönség részére. A nagy ügy érdekében való tömörülés egyik eszköze lapunk leendő, ha sikerülend azt minél szélesebb körben elterjeszteni. Erre kérjük becses közreműködését. Terjesszük e lapot hazánk lakosságának minden rétegében. A lapot a Budapesti Sanatorium-Egyesület tagjai díjmentesen kapják, másoknak a havi közlőny előfizetési ára egy esztendőre 1 korona. Az előfizetőket gyűjtő ívet és az előfizetési díjakat szíveskedjék a Sanatorium-Egyesület titkárságához (Budapest, IV. ker., Andrássy-ut 46. sz., vagy az egyesület pénztárához. (V., Vigadó-tér 1. küldeni. Szíves segédelmét a lap terjesztésében újból kérve, maradtunk a Budapesti Sanatorium-Egyesület megbízásából hazafiai tisztelettel Kuthy Dezső dr., egyetemi m. tanár, az Erzsébet királyné Sanatorium igazgató-főorvosa Tauszk Ferencz dr., egyetemi m. tanár, a Budapesti Tüdőbetegek Sanatorium-Egyesülete I. titkára szerkesztők.

— **Állategészségügyi kimutatás.** 1903. decz. 2-án vármegyénk területén a következő helyeken volt ragadós állati betegség: a) Lépfene: kisenyedi j. Örményszékes. b) Ragadós száji- és körömfájás: balászfalvi j. Buzásboesárd, Mihályfalva. Magyarigeni j. Gáldtő, Gaurény, Koslárd, Tótfalud, marosújvári j. Felsőmarosuj-

vár, Hári, Maroskáptalan, Nagylak, Oláhszilvás, Oláhtordas. Nagyenyedi j. Háporton, Kissólymos, Lőrincréve, Marosszentkirály, Megyerék, Miriszló, Oláhpahida, Szászujfalu, Tompaháza, Nagyenyed v. Vizakna v. c) Rühkór: Alvinczi j. Oláhdálya. Konstatáljuk tehát, hogy sertéseinknél már nincs baj.

A pénzügyi intézetek belső ellenőrzése.

A pénzügyi intézetek köreiben élénk mozgalom fejlődött ki a belső ellenőrzés állandóvá és tökéletesebbé tétele érdekében.

Hogy ez a cél pusztán a felügyelő bizottság szervezetének reformja után el nem érhető, az rég tudott dolog. A felügyelő bizottság állandó ellenőrzést nem gyakorolhat, a könyvek időnkinti vizsgálása, a vagyonszereszek esetről-esetre való számbavétele pedig még akkor sem biztos eszköze a leplezett visszaélések felderítésének, ha a felügyelő bizottság szakértőkből áll és ezek ellenőrzésbeli feladataikat a legteljesebb mértékben teljesítik. Szó volt az állami ellenőrzés beállításának szükségéről is, a de felülvizsgálatot időnként teljesítő állami revizorok sem igen érhetnének el nagyobb sikereket, mint a felügyelő bizottságok.

Ezeknél fogva ma már közóhajtást képez az állandóan működő ellenőrző apparátus beállítása, amely nagyobb pénzügyi intézeteknél ellenőrző osztály szervezéséből kisebbeknél szakértő ellenőr alkalmazásából állana. Legelőször Kormos Alfréd, a Magyar Pénzügy és a Magyar kereskedők Lapja szerkesztője lépett ki a kezdeményezés terére és több kiváló szakferfi közreműködésével hozzáfogott egy, a pénzügyi intézetek belső ellenőrzését tárgyzó terjedelmes mű megírásához. E czélból ő és munkatársai összegyűjtötték a kül és belföldi szakirodalom e tárgyú termékeit, körutakat tett a hazai pénzügyi intézetek ügykezelésének, ellenőrzésének s az e tekintetben mutatkozó hiányoknak tanulmányozása végett, beszerezte a bel és külföldi kiválóbb pénzügyi intézeteknél alkalmazásban levő kezelési és ellenőrzési szabályzatokat, ügyviteli, számszámfejtési, ellenőrzési nyomtatványokat stb. s mindezek egybegyűjtése és tanulmányozása után szerkesztetett meg a pénzügyi intézetek belső ellenőrzését tárgyzó mű, amely közelebb sajtó alá kerül s e részben hazai irodalmunkban uttörő lesz. (Előzetes megrendelések a Magyar Pénzügy szerkesztőségéhez Budapest Almássy-tér 2. sz. a. intézendők.)

A könyvben megismertetendő ellenőrzési rendszer követeli az ellenőrzésnek a kezelésétől való teljes különválasztását, ellenkönyvek vezetését, a pénztári utalványok két-két példányban kiállítását, a napi zárlatoknak és az időnkénti váratlan vizsgálatoknak a független ellenőrző osztály által való teljesítését stb. Mindezekre vonatkozólag a mű tüzetes utbaigazításokat ad és pedig a pénzügyi intézetek üzletkörének minden egyes ágazatát tárgyzó állandó ellenőrzésre nézve.

A magyarországi pénzügyi intézetek országos szövetségét előkészítő bizottság szintén felvette a szövetség alapszabálytervezetében az ellenőrzés ügyét. A szövetség oly szakértő revizorokról fog gondoskodni, akik az egyes pénzügyi intézetek ügykezelését, könyvvitelét, számadásait behatóan megvizsgálják s utbaigazításokat adnak a helyes kezelésre és ellenőrzésre nézve.

A román jellegű pénzügyi intézetek szövetségének Nagyszebenben közelebb megtartott értekezlete szintén behatóan foglalkozott az ellenőrzés kérdésével s az állandó belső ellenőrzés beállításának szükségességét mondta ki. A szövetség állandó bizottsága ambuláns szakértő könyvvizsgálói a kisebb pénzügyi intézeteket, kíváncsra a nagyobbakat is, a könyvek megvizsgálása végett sorra meglátogatják.

Végül meg kell jegyeznünk, hogy számos pénzügyi intézetnél az állandó intern ellenőrzés máris be van állítva, minél fogva bátran állíthatjuk, hogy hazai pénzügyi intézeteink a lehető teljes biztonságot nyújtják a betevők és részvényesek vagyonának tárgyában és e tekintetben a sokszor hangoztatott állami felügyelet szükségessége teljesen elesik.

Nyilttér.)

Báli selyem

60 kr.-tól feljebb méterenként. Utolsó újdonság. Bérmentve és megvámolva házhoz szállítva. Dus minta választék postafordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Sz. 553—1903 b. v.

Arverési hirdetmény.

Alólított kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-értelmében ezzel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1901 V. 608 számú kiküldött végzése által Dr. Leményi Livius ügyvéd által képviselt „Mielut” pojánai takarékpénztár végrehajtó javára kuttalvi Baka Josif és társai ellen 200 K. tőke, ennek 1899 okt. hó 26-ik napjától számított 8% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólilag 1901 XII/20 lefoglalt és 813 K. becsült, még pedig Baka Josif é nejenél ökörborju, ökörszekér, buza, bor, szena, juh bány, csőtörökbuza, hordók, házibutorok, meddőtehen stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a V. 1065/6—1903 sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínén vagyis Kuttalván Baka Josif és neje alperesek lakásuk előtt leendő eszközökre 1903-ik év december hó 23-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezzel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tcz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladtni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólított kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. tcz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1903-ik év decz. hó 2-án.

Csia Lázár kir. bir. végrehajtó.

Sz. 4624—1903. ttkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Felea Juon I. Juon s társai végrehajtónak Felea Alexandru I. Nicolae végrehajtást szenvedő elleni 394 kor. 70 fill. tökekövetelés és 42 kor. 50 fill. költség és járuléka iránti végrehajtási ügyében az abrudbányai kir. járásbíróság területéhez tartozó, az abrudfalvi 225 sz. tkyben A + 1, 3, 4, r. sz. a. foglal 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1363, 1250/2, 1251/2, 1252/2, 1253/2, 1254/2, 1253/2 hrsz. ing. 1078 korona 23 fill., az 1845 sz. tkyben A + 1 rend 1250/1, 1251/1, 1252/1, 1253/1, 1254/1, 1255/1 hrsz. ingatlanra 131 korona, a 222. sz. tkyben A + 1 rend 1156/1, 1156/2, 1157 hrsz. ingatlanra az árverést 374 korban ezzel megállapított kiáltási áron elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1904. évi február hó 8-ik napján d. e. 10 órakor a kir. ttkvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási áranak 10%-át vagyis 3 egyenlő részletben 15 30 és 45 napok alatt készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak az 1881 LX. t. cz. 170. §-értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elism. igazságtalann.

Kir. járásbíróság telekkönyvi hatóság.

Abrudbánya 1903. évi november 2-án.

A kivonat hitelül 28 napra.

Molnár János.

Sz. 793—1903 vég.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezzel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék 1903. évi 2576 és 2577 számú végzése következtében Dr. Dávidu György ügyvéd által képviselt Detunata bucsmai takarékpénztár javára Macavei G. Joan és Macavei G. Joan és társai ellen 3200 K. s jár. erejéig 1903 évi november hó 25-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2886 korona 70 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: boltiárak, koresmai butor berendezés, butornemü, 3 ló, 3 koei, bányarészvények stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 288/4 számú végzése folytán 600 kor. tökekövetelés, ennek 1900 évi augusztus. hó 15. napjától járó 6% kamatai, 2600 kor. tőke, ennek 1902 május 15. napjától jár 6% kamatai, váltódíj és eddig összesen 129 K. 20 fillérben bírólilag már megállapított költségek erejéig Bucsma-Szászán Macavei G. Juonné lakásán leendő eszközökre 1903 évi december hó 18-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezzel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Abrudbányán, 1903 évi decz. hó 5. napján.

Scherer Gáspár kir. bir. végrehajtó.

Sz. 842—1903 vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíró 1903. évi Sp. 573/3. számú végzése következtében dr. Adorján Sámuel ügyvéd által képviselt Weisz Henrik javára Römer József ellen 350 K. s jár. erejéig 1903. évi október hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1200 K. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 2 öszvér, 2 tehén 1 kocsi és 2 szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság 1903. évi V. 442/1 számú végzése folytán 350 kor. tökékövetelés, és eddig összesen 101 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Maros-Ujvárt végrehajtást szenvedő lakásán **1903. évi december hó 26-ik** napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Maros-Ujvárt 1903. évi decz. hó 5 napján.

Dergán János kir. bir. végrehajtó.

Sz. 795—1903.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyszebeni kir. törvényszéknek 1900 évi 5270. számú végzése következtében Dr. Grasser Károly szászsebesi ügyvéd által képviselt szászsebesi takarékpénztár javára gyulafehérvári Krausz György s társai ellen 200 kor. s járulékaik erejéig 1900 évi november hó 8 és 9-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 644 koronára becsült következő ingóságok, u. m. butor és szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró 1903 évi V 1336/1 számú végzése folytán 200 kor. tökékövetelés, ennek 1900 évi május hó 16 napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 51 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Maros-Csügeden **1903 évi november hó 15-én** d. e. 10 órakor, Gyulafehérvárt **1903 évi december hó 15-ik** napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1903. évi november hó 21-én.

Papp Károly kir. bir. végrehajtó.

Sz. 4135—1903 tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az erdélyi róm. kath. káptalan kezelése alatt lévő „szegény tanulók segély alapja” végrehajthatónak a hám Mór és neje szül. Frankel Berta árverését szenvedő ellen 4000 korona töké követelés útján végrehajtási ügyében a gyulafehérvári telekkönyvben A + 2 rend. 624/1. sz. 1/2 hrsz. ingatlanokból Abrahám Mórné részét megillető 1/2 rész jutalékára ösz-

korona becsárban az árverést elrendelte, megjelölt ingatlanok **1904. évi január hó 23-án** d. e. 9 órakor a gyulafehérvári kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10% át készpénzben, vagy az 1881 : LX. t-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881: november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881: LX. t-cz. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1903. évi október hó 20-án.

A kivonat hitelességét igazolja.

Bohuezky János kir. tlkvi kiadó.

Sz. 9149—1903. telekkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári róm. kath. elemi iskola alap végrehajthatónak Kovács Bálint gyulafehérvári lakos végrehajtást szenvedő ellen 600 korona tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári 976 számú telekjegyzékben A + 1 rendsz. alatti ingatlanra összesen 969 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1904. évi január hó 30-án** d. e. 9 órakor a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. tcz. 170 §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1903 évi november hó 13-án.

A kivonat hitelességét igazolja:

Bohuezky János kir. telekkvi kiadó.

Bámulatos olcsó!

A raktár kisebbitése végett
MORENO K.

gyulafehérvári czég
az összes raktáron levő árukat f.
évi nov. 1-től december végeig
bámulatos olcsó áron
adja el.

Tessék az alkalmat felhasználni, míg a készlet tart.

A ki 4 K. értéket vásárol üzletében, az kap ajándékkul egy életnagyságu arcképet 3 K. utánfizetés mellett a RÁMÁERT. A ki 100 K. árut vásárol az teljes ingyen kapja az életnagyságu arcképet.

Szíves látogatásért esd

Moreno K. czég

Gyulafehérvárt, (főter.)

Bámulatos olcsó!**OLCSÓN ELADÓ**

elutazás miatt 3 szoba finom butorzat konyha berendezéssel együtt. Bőv. a kiadóhivatalban.

Aki egy eszébe jó teát óhajt élvezni, kérje mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját és az az

Indra-tea,

mely Chinának, Indiának és Ceylonnak legfinomabb teakeveréke. — Valódi csak eredeti csomagolásban. Raktárokat a hirdető táblák mutatják.

Helyben kizárólagosan ld. Misselbacher J. B. czégnél kapható.

**TWERDI W. FÉLE
FOG-LATVERGE**

(Páte dentifrice melaginense)
aromatikus fogpasta lágy formában üvegben 2 korona. Kiválik minden más fogtisztító szertől az által, hogy a **fogakat rövid idő alatt hófehérré tisztítja és egész ártatlan szer, amellyel a Twerdy-féle foglatverge** nagyon kellemes és frísítő szájjízot ad úgy, hogy minden szájjíz fölösleges. Mindenki, aki ezt használja, kitűnő jószágáról meggyőződhetik, és biztosan minden szernél előnyben részesíti.

Kapható: „Goldenen Hirsch” gyógyszerárában,
Bécs, I. Kohlmarkt II.

Gyulafehérvárt: Góth Gyula illatszerraktárában.

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden késztlék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országsszerte ismert aromáimmal előállítani.

WATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. szám alatt.

LIBAMÁJAT

szívnélkül víztelen 35 dkg feljebb a legmagasabb **napi ár mellett veszi!**

Kánitz Gusztáv et Co. Bécs, II., Heidgasse 7. a.

VASUTI KÜLDEMÉNYEK BÉCS, NORDBAHNHOF.**ÁRJEGYZÉK.**

Női ruhához való téli posztó 120 cm. széles á 50 krtól feljebb.

Mosó barchet 15 krtól feljebb.

Téli Jäger-féle férfi és női ingek és nadrágok á 50 krtól feljebb.

Szintén Jäger-féle gyermek ingek és nadrágok á 30 krtól feljebb.

Színes függönyök egy ablakra való á 1 frttól feljebb.

Beszegett szélű finom zsebkendők 5 krtól feljebb.

Paplan, 2 személyre való á 2 frt 20 krtól feljebb.

Félselyem paplan, 2 személyre való á 4 frt 50 krtól feljebb.

Azonkívül nagy választék menyasszonyi kelenyűkből, kész női ingek, korzetek Chiffon és Barchetből, Tunis- és csipke függönyök, női bluzok, férfi és női nyakkendők, Eső- és napernyők, Chiffonok, Rumburgi vásznak, Törülközőkendők, Asztalterítők, Servettek, férfi és női Harisnyák stb.

MINDEN BÁMULATOS OLCSÓ.

Becses látogatást kér tisztelettel

Moreno K.

KLEIN ÉS SCHVARGZ
legnagyobb férfi-, fiu- és gyermek-ruha-áruház.
LEGOLCSÓBB és LEGJOBB bevásárlási forrás. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölteinek.
Képes árjegyzék ingyen.

Unterthemenau Agyagedény-gyár
Lichtensteini FÜRST JÁNOS
Unterthemenau Lundenburg mellett ajánl
Mosalk lapokat elismert kitértő minőségben, évi 10 millionyi lap gyártás; azulán: kőcsövek és Klinker-féle téglák, vízmentőcsövek, Drainage rohre tetőtéglák, üveggel bevont fali lapok, valamint mindenféle fűdeltéglákat. Verblend- und Dachziegel.
Képes tárgysorozat ingyen és bérmentve.
Munkások száma 700.

KLEIN DÁVID

úri szabó, megnagyobbított üzletét az **Európa szálloda mellett** (Glück-féle házban) megnyitotta. Elvállal bármely igénynek megfelelő legdivatosabb **uri ruhák** készítését. Nevezetesen **szalon ruhákat, divatos öltönyöket, téli és tavaszi felsőket** legszebb kivitelben, valamint minden szakmába vágó munkákat **jutányos árban és előnyös feltételek mellett**. Raktáron tart állandó készletben és gazdag választékban **legújabb divat szerinti ruhaszöveteket**.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésűl alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapest.**
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fil. Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR”

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

KAPHATÓ GYULAFEHÉRVÁRT: Fröhlich Gy., Nagy Endre, Storfer Leó gyógyszerárakba.

N-ENYEDEN: Kovács Ú. József, Papp János gyógyszerészeknél.

BEHOZATAL.

KIVITEL.

MAGYAR, NÉMET, LENGYELORSZÁGI, VALAMINT PRÁGAI

HENTESÁRUK

valódi prágai és weszfáliai sonkák, karmanádli, krakói kolbász, magyar és veronai szalámi, mortadella, debreczeni kolbász, paprikás szalona, valamint mindennemű hurka különlegességek.

ANTON ZAWODSKY

Bécs, XVI., Brestelgasse 5.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

NAGYBAN.

KICSINYBEN.

Köhögésben szenvedők

vegyék a néger ismert és bevált köhögést csillapító és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell-Caramella

czukorkákat.

2740 közj. hitelesített bizonyítványok tanuskodnak a bevált biztos eredményről, melyek szerint a Kaiser-féle melleczukorkák használata köhögést, rekedséget, náthát és nyálkáságot megszüntetett. Csak az valódi, melynek külseje „három fenyő” védjeggyel van ellátva.

Csomagok 20 és 40 fillért kaphatók: **Storfer Leó** gyógyszerárában Gyulafehérvárt.

A PESTI NAPLÓ KARÁCSONYI AJÁNDÉKA

A

VÖRÖSMARTY-ALBUM

A Pesti Napló, amely eddig az **Ember tragédiáját, Arany János balladáját Zichy Mihály** illusztrációival — **Katona József Bán-ját, a Himfy-Albumot** — a **Költők-Albumát** — tavaly a remek kivitelű **Zichy-Albumot** stb. adta olvasóinak a könyvpiacra általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fénytel és pompával **aranyvázson kemény kötésben a**

VÖRÖSMARTY-ALBUMOT

fogja olvasóinak karácsonyi ajándékkul adni.

A **Vörösmarty-Album** a **Zichy-Album**nál is díszesebb kiállításban nagykvart alakban og megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát. **Csongor és Tündét** **Vörösmarty**nak e kedves drámai költeményét, a **Szózatot, a Vén cigányt, Szép Ilonkát és Vörösmarty**nak legkiválóbb költői alkotásait kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival 20 műmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval. A **Vörösmarty-Album** műmellékleteit a legjelesebb magyar festőművészek készítik. Mandannyiuk élén ott van **Székely Bertalan**, a legnagyobb magyar történeti festő, aki a **Toldi** című költeményt illusztrálja. Körtársa és barátja **Madarász Viktor** a **Salamon** című költeményhez készít festményt. A két nagy historia feshöz a következő elsőrendű magyar művészek soákoznak: **Bihari Sándor, Fényes Ador, Ferenczy Károly, Kémény Jenő, Kernstock Károly, Krenner (Tordos) V., Magyar Mannheimer Gusztáv, Nagy Sándor, Radóné Hirsch Nelli.** Ezenkívül számos kisebb illusztráció díszíti majd a **Vörösmarty-Albumot**, amelyek egész sor kiváló magyar festő művészetét fogják a **Vörösmarty-Album** keretében bemutatni. A valóban remek kivitelű műlapok egy része gyönyörű színyomású lesz, amilyen eddig alig jelent magyar díszműben. A **Vörösmarty-Albumot** megszerezhetik mindazok, akik a **Pesti Naplóra**

1. egyszerre egy egész évre előfizetnek,
 2. akik félévre fizetnek elő és kötelezettséget vállalnak, hogy egy további félévén át előfizetnek lesznek.
 3. akik egy negyedévre fizetnek elő és további háromnegyed éven át való előfizetésre kötelezettséget vállalnak, azok a második évnegyedre szóló előfizetés beszolgáltatása után kapják meg a **Vörösmarty-Albumot**.
 4. akik havonta fizetnek elő és egy egész évi előfizetésre kötelezettséget vállalnak, azok a hatodik havi előfizetés beküldése után fogják megkapni a **Vörösmarty-Albumot**.
- Azon új előfizetőink, akik a **Zichy Mihály** albumot, az 1903. évre szóló előfizetés alapján, mint előlegezett ajándékot bírták azok a **Vörösmarty Mihály** albumot csak úgy kapják meg, ha egy további egész évre előfizetnek, illetve a jelen négy pontban felsorolt előfizetési feltételek egyikének eleget tesznek.

A **Pesti Napló** előfizetési ára: Egész évre 14 kor.; félévre 14 kor.; negyedévre 7 kor.; havonta 2 kor. 40 fil. Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Budapest VI. Andrassy-ut 27. sz. a. van.** Előfizetés minden hó 1-től és 15-től lehet.

A „Pesti Napló” kiadóhivatala.

EGY HÁZTARTÁSI MÉRLEG

INGYEN.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáromból világhírű kiválóságukért általános kedvelt

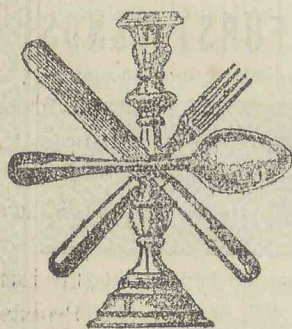
mexikói ezüst árúimat

és pedig: 6 darab mexikói ezüst asztali kés, 6 darab mexikói ezüst evővillát, 6 darab mexikói ezüst evőkanalat, 12 darab mexikói ezüst kávékanalat, 6 darab kiváló desszertkést, 6 darab kiváló desszertvillát, 1 darab mexikói ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikói ezüst tejmerítő, 2 darab elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 frt 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalmi áruháza: Bpest, Hernád u. 54.

JOGI TANACSDÓ.

(Önügyvéd) mindenkinek hasznos könyv, mert segítségével peres üzleti s jogi ügyeit költségmentesen, ügyvéd nélkül kedvezően intézheti el. Harmincznál többféle törvényeket tartalmaz ugymint adó, ipar, házasság, kereskedelmi törvény, egyetek építő iparosok képesítő vizsgája, az új utlevél és kivándorlási törvény stb. Megrendelhető 4 koronáért postautalványon **Denker J. központi forgalmi áruháza Budapest, VII., Hernád-u 45.**

5 KORONÁÉRT

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb) kevésbé megsérült — finom enyhe **PIPERE-SZAPPANT** rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi **DENKER J. Hernád u. 54 sz. Budapest.**

IPAROSOK ÜZLETI KÖNYVE!

E ezimel hasznos könyv jelent meg. Nem írott mű hanem 1 rovatotzt s kisiparosok céljainak megfelelően felszerelt üzleti könyv. A rovatok önmagukat magyarázták s ennélfogva minden iparos, ha nem is tanulja a könyvvezetést, általa célszerűen könyvvezetheti. A könyv egyben háromféle üzleti könyvet tartalmaz, megrendelések segédeknek kiadott munkák s a személyzet elkönyvelésére, tehát egyesít magában mindent, ami könyvelésre az iparosnak szüksége van. Megrendelhető posta utalványon költve 3 koronáért, **Denker J. központi forgalmi áruháza Budapest, VII. ker. Hernád-u. 54.**